

นายกรัฐมนตรีเวียดนามสั่งเร่งรัดส่งออกทุเรียนช่วงพีค

1. เนื้อข่าว

ในช่วงที่ผ่านมา การส่งออกทุเรียนของเวียดนามประสบปัญหาในหลายจุด ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกและผลกำไรของเกษตรกรรวมถึงผู้ประกอบการส่งออก โดยสาเหตุหลักมาจากการที่บางประเทศได้เพิ่มมาตรการควบคุมที่เข้มงวดขึ้นกับทุเรียนจากเวียดนาม นอกจากนี้ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ซับซ้อนมากขึ้น รวมถึงการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนอย่างรวดเร็วในบางพื้นที่ ก็เป็นปัจจัยที่สร้างความเสี่ยงต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนอย่างยั่งยืนในระยะยาว

เพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว สำนักงานเวียดนามรายงานว่า เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2568 นาย Tran Hong Ha รองนายกรัฐมนตรีเวียดนาม ได้ลงนามและออกข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับ

มาตรการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกทุเรียนอย่างยั่งยืน โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมประสานงานกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) เพื่อหารือในประเด็นสำคัญ เช่น การกำหนดรหัสพื้นที่ปลูก (area codes) การรับรองโรงคัดบรรจุ และการรับรองห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพ

ตลอดจนการจัดทำแนวทางการตรวจสอบสินค้าผ่านด่านศุลกากรที่มีความชัดเจน โปร่งใส และเอื้อต่อความสะดวกในการส่งออกทุเรียนของเวียดนามสู่ตลาดจีนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขณะเดียวกัน นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังสั่งการกรมศุลกากรให้เร่งรัดกระบวนการตรวจปล่อยสินค้าทุเรียนโดยเร็วที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวที่กำลังเข้าสู่ช่วงสูงสุด นอกจากนี้ ยังได้กำชับให้หน่วยงานด่านกักกันพืชที่ประจำอยู่ตามด่านชายแดนเตรียมความพร้อมทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการตรวจสอบและกักกันสินค้า พร้อมทั้งสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการส่งออกให้มีประสิทธิภาพและรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้อย่างทันท่วงที

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสคต. ณ นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 26 – 30 พฤษภาคม 2568

ในด้านการตลาดและการพัฒนาอุตสาหกรรม นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมในการยกระดับและสร้างแบรนด์ทุเรียนเวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการบริโภคผ่านช่องทางค้าปลีกยุคใหม่ แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ และเครือข่ายการจัดจำหน่ายในระดับสากล พร้อมกันนี้ ยังได้สั่งการให้พิจารณาแนวทางสนับสนุนทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการ เช่น การจัดสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การผ่อนปรนระยะเวลาการชำระภาษี รวมถึงการสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปและการถนอมผลผลิตทุเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งออกในระยะยาว

ท้ายที่สุด เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตในระบบการผลิตและส่งออกทุเรียน นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงความมั่นคงภายในดำเนินมาตรการอย่างเด็ดขาดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการปลอมแปลงรหัสพื้นที่ปลูก โรงคัดบรรจุ เอกสาร หรือใบรับรองที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ตลอดจนการกระทำผิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต แปรรูป การค้า และการส่งออกทุเรียน โดยให้ดำเนินการอย่างเข้มงวดและจริงจังเพื่อรักษามาตรฐานและความน่าเชื่อถือของทุเรียนเวียดนามในตลาดโลก

(แหล่งที่มา <https://thesaigontimes.vn/> ฉบับวันที่ 24 พฤษภาคม 2568)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

ทุเรียนเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่เติบโตอย่างรวดเร็วและมีมูลค่าส่งออกสูงสุดของเวียดนาม โดยในปี 2567 เวียดนามมีพื้นที่ปลูกทุเรียนเกือบ 180,000 เฮกตาร์ ผลผลิตรวมประมาณ 1.5 ล้านตัน และมูลค่าการส่งออกสูงถึง 3,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนเกือบร้อยละ 47 ของมูลค่าการส่งออกผักผลไม้ทั้งหมด พื้นที่ปลูกทุเรียนในเวียดนามขยายตัวเฉลี่ยปีละร้อยละ 19.5 ในช่วงปี 2558–2567 และยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา การส่งออกทุเรียนของเวียดนามต้องเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออก มูลค่าเพิ่ม และผลกำไรของทั้งเกษตรกรและผู้ส่งออก โดยในไตรมาสแรก ของปี 2568 ปริมาณส่งออกทุเรียนลดลงถึงร้อยละ 71.3 ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 74 ส่วนแบ่งตลาดจีนที่เป็นตลาดหลักลดลงจากร้อยละ 42.1 เหลือเพียงร้อยละ 28.2 สาเหตุสำคัญมาจากความต้องการในตลาดจีนลดลง รวมถึงการแข่งขันที่รุนแรงจากผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่อย่างไทย กัมพูชา และมาเลเซีย นอกจากนี้ สินค้าทุเรียนจากเวียดนามยังถูกกำหนดให้ผ่านการตรวจสอบ 100% ทุกล็อต จึงสร้างความล่าช้าและต้นทุนเพิ่มขึ้น

นอกจากปัญหาการส่งออกแล้ว ยังมีข้อจำกัดในด้านการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน โดยจำนวนรหัสพื้นที่ปลูก (area codes) และโรงคัดบรรจุที่ได้รับการรับรองยังมีไม่เพียงพอ คุณภาพผลผลิตยังไม่สม่ำเสมอ ทำให้อุตสาหกรรมทุเรียนต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยเฉพาะเมื่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ซับซ้อนและการขยายพื้นที่ปลูกอย่างรวดเร็วก็ยิ่งเพิ่มความท้าทาย

เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์นี้ นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้ออกข้อสั่งการเร่งด่วน โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมประสานงานกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) ในการแก้ไขปัญหาด้านรหัสพื้นที่ปลูก การรับรองโรงคัดบรรจุ และการรับรองห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการตรวจสอบที่ด้านศุลกากรให้มีความชัดเจน โปร่งใส และเอื้อต่อความสะดวกในการส่งออกทุเรียนสู่ตลาดจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสคต. ณ นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 26 – 30 พฤษภาคม 2568

ในขณะเดียวกัน กระทรวงการคลังได้รับมอบหมายให้เร่งรัดกระบวนการผ่านพิธีการศุลกากรสำหรับทุเรียนเพื่อป้องกันความล่าช้าในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวที่กำลังเข้าสู่ช่วงสูงสุด พร้อมสั่งการให้หน่วยงานกักกันพืชที่ด่านชายแดนเตรียมบุคลากรและอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการตรวจสอบและกักกันสินค้าอย่างรวดเร็ว รวมทั้งสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น

ด้านการตลาดและการพัฒนาอุตสาหกรรม นายกรัฐมนตรีได้สั่งให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมสร้างแบรนด์ทุเรียนเวียดนามในระดับประเทศ พร้อมส่งเสริมการบริโภคผ่านช่องทางค้าปลีกสมัยใหม่ แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ และเครือข่ายการจัดจำหน่ายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังให้พิจารณาแนวทางสนับสนุนทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการ เช่น สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การผ่อนผันการชำระภาษี รวมถึงสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการแปรรูปและการถนอมทุเรียนสำหรับส่งออก เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายตลาดอย่างยั่งยืน

ท้ายที่สุด เพื่อสร้างความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตในระบบการผลิตและส่งออกทุเรียน นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงความมั่นคงภายในดำเนินมาตรการเข้มงวดกับการปลอมแปลงรหัสพื้นที่ปลูก โรงคัดบรรจุ เอกสาร และใบรับรองที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิต แปรรูป ค้าขาย และส่งออกทุเรียน เพื่อรักษามาตรฐานและความน่าเชื่อถือของทุเรียนเวียดนามในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

มาตรการทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลเวียดนามที่จะสนับสนุนเกษตรกรและผู้ส่งออก ช่วยลดความแออัดในกระบวนการส่งออกช่วงฤดูผลผลิตสูงสุด ลดการสูญเสียหลังเก็บเกี่ยว และรักษาระดับราคาทุเรียนในประเทศให้อยู่ในเกณฑ์เหมาะสม รวมถึงยกระดับความเชื่อมั่นของผู้นำเข้า โดยเฉพาะตลาดจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักของทุเรียนเวียดนาม ผ่านระบบรับรองคุณภาพ GAP และการตรวจสอบย้อนกลับที่เข้มแข็ง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

คำสั่งด่วนของนายกรัฐมนตรีเวียดนามเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2568 ที่ให้หน่วยงานภาครัฐเร่งรัดพิธีการศุลกากรสำหรับการส่งออกทุเรียนไปยังประเทศจีน สะท้อนถึงแนวนโยบายที่มุ่งยกระดับทุเรียนให้เป็นสินค้าเกษตรยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพในการแข่งขันระยะยาวในตลาดโลก โดยเฉพาะในจีนซึ่งเป็นตลาดนำเข้าทุเรียนรายใหญ่ที่สุด มาตรการดังกล่าวครอบคลุมทั้งการประสานงานกับศุลกากรจีนเรื่องรหัสพื้นที่ปลูก และโรงคัดบรรจุ การพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพสินค้า การควบคุมสุขอนามัยพืช และการเร่งปล่อยสินค้าช่วงฤดูเก็บเกี่ยว เพื่อลดระยะเวลาการรอคอยและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์

ภายใต้การผลักดันอย่างเป็นระบบ เวียดนามสามารถขยับขึ้นเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายสำคัญของจีนภายในเวลาอันสั้น นับตั้งแต่การเปิดตลาดอย่างเป็นทางการในปี 2565 โดยเน้นเจาะกลุ่มผู้บริโภคระดับกลางและล่างที่ให้ความสำคัญกับราคาย่อมเยาและปริมาณมาก เวียดนามมีข้อได้เปรียบจากต้นทุนการผลิตที่ต่ำ แรงงานภาคเกษตรที่เข้มแข็ง และการขยายพื้นที่ปลูกอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในภาคใต้ของประเทศ ซึ่งเอื้อต่อการผลิตทุเรียนในระดับอุตสาหกรรม ขณะที่ไทยยังคงรักษาตำแหน่งผู้นำในตลาดพรีเมียม ด้วยคุณภาพรสชาติ และมาตรฐานการผลิตที่ได้รับการยอมรับในระดับสูง

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสคต. ณ นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 26 – 30 พฤษภาคม 2568

อย่างไรก็ตาม การเติบโตอย่างรวดเร็วของเวียดนามในตลาดจีนเริ่มส่งผลกระทบต่อไทยโดยตรง โดยเฉพาะในด้านช่องทางการขนส่งและต้นทุนการกระจายสินค้า เนื่องจากทุเรียนไทยจำนวนมากยังต้องพึ่งพาการขนส่งทางบกผ่านด่านเวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางหลักในการเข้าสู่ตลาดจีนตอนใต้ เช่น กว่างซีและยูนนาน การที่เวียดนามเร่งรัดการส่งออกของตนเองและเพิ่มปริมาณสินค้าในเส้นทางเดียวกัน อาจนำไปสู่ความแออัดและล่าช้าในการผ่านแดนของทุเรียนไทย โดยเฉพาะในช่วงฤดูผลผลิตสูงที่มีการแข่งขันด้านการใช้ด่านศุลกากรอย่างเข้มข้น

นอกจากนี้ เวียดนามยังลงทุนพัฒนาเส้นทางส่งออกโดยตรงไปยังจีน ทั้งทางรถไฟ ทางเรือ และด่านชายแดนที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งอาจทำให้ทุเรียนไทยที่ยังคงใช้เส้นทางผ่านเวียดนามต้องเผชิญกับต้นทุนที่สูงกว่า และความไม่แน่นอนจากข้อจำกัดด้านความร่วมมือหรือโควตาการผ่านแดน สถานการณ์นี้จึงเป็นสัญญาณเตือนให้ผู้ประกอบการไทยเร่งปรับกลยุทธ์ ลดการพึ่งพาเส้นทางผ่านประเทศคู่แข่ง และพัฒนาศักยภาพในการส่งออกตรง เช่น ผ่านด่านโมฮานและผิงเสียง รวมถึงการเสริมความสามารถด้านโลจิสติกส์ทางเรือและทางอากาศ ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานสินค้าและการสร้างความแตกต่างเชิงคุณค่าให้ชัดเจนในตลาดเป้าหมาย